NORAKSTS
Lieta Nr.A42277905
AA43-2768-08/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 11.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Kanenberga,
tiesneši U.Mihailova un E.Puriņš,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Sēlijas koks" pārstāvim *A.K.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvim Jānim Zundam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Sēlijas koks" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora vietas izpildītāja 2005.gada 23.marta lēmuma Nr.19/7867 atcelšanu daļā, sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Sēlijas koks" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 6.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Zemgales reģionālās iestādes Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas galvenā nodokļu inspektore 2003.gada 8.decembrī iesāka pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) auditu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Sēlijas koks" (turpmāk arī – pieteicēja) par laika posmu no 2003.gada 1.jūnija līdz 2003.gada 31.decembrim. Par minēto auditu 2004.gada 16.septembrī sastādīts audita pārskats Nr.133, kurā papildus aprēķināts PVN Ls 67732,58 un soda nauda Ls 67732,58.

Ar VID Zemgales reģionālās iestādes Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšnieces 2004.gada 16.septembra lēmumu Nr.133 SIA „Sēlijas koks" noteikts par pienākumu iemaksāt budžetā papildus aprēķināto PVN Ls 67732,58 un soda naudu Ls 67732,58.

Minēto VID Zemgales reģionālās iestādes Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšnieces lēmumu SIA „Sēlijas koks" apstrīdēja VID Zemgales reģionālās iestādes direktoram, kurš ar 2004.gada 29.novembra lēmumu Nr.01-10.02/248 atstāja negrozītu apstrīdēto lēmumu.

[2] Nepiekrītot VID Zemgales reģionālās iestādes direktora 2004.gada 29.novembra lēmumam Nr.01-10.02/248, pieteicēja to apstrīdēja.

Ar VID ģenerāldirektora 2005.gada 23.marta lēmumu Nr.19/7867 atcelts apstrīdētais lēmums daļā par papildu aprēķināto PVN Ls 62985,98 un soda naudu Ls 62985,98, bet atstāts negrozīts apstrīdētais lēmums daļā par papildu aprēķināto PVN Ls 4746,6 un soda naudu Ls 4746,6.

Lēmumā norādīts, ka SIA „Vilis L" nav sniedzis SIA „Sēlijas koks" starpniecības pakalpojumus, jo darījumos iesaistītās personas, cirsmu īpašnieki neatzīst darījumu ar SIA „Vilis L" par starpniecības pakalpojumu sniegšanu. Turklāt SIA „Vilis L" izsniegtajos rēķinos un aktos nav norādīts, kādi konkrēti ir šīs sabiedrības veiktie darbi darījumā ar SIA „Sēlijas koks".

[3] 2005.gada 26.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par VID ģenerāldirektora 2005.gada 23.marta lēmuma Nr.19/7867 atcelšanu daļā par papildu aprēķināto PVN Ls 4746,6 un soda naudu Ls 4746,6.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pamatojoties uz 2003.gada 25.jūlijā starp pieteicēju un SIA „Vilis L" noslēgto līgumu par starpniecības pakalpojumu sniegšanu, SIA „Vilis L" apņēmās pieteicējai sniegt starpniecības pakalpojumus apaļkoku iepirkšanā, atrodot pārdevējus, proti, personas, kas pieteicējai pārdotu apaļkokus. Atbilstoši līguma noteikumiem pēc apaļkoku pārdevēja – SIA „Piedure", atrašanas 2003.gada 25.jūlijā ticis sastādīts attiecīgs darbu pieņemšanas – nodošanas akts.

Uz saņemtā pakalpojuma pamata pieteicēja pēc 2003.gada 25.jūlija līguma Nr.11 un 2003.gada 25.jūlija kokmateriālu transporta pavadzīmes-rēķina (turpmāk arī – KTPR) KO-V1I 029912 no SIA „Piedure" iegādājās nešķirotu apaļkoku 2637 m^3. Savukārt SIA „Vilis L" par sniegtajiem starpniecības pakalpojumiem izrakstīja faktūru-rēķinu Nr.22. Šo nodokļa rēķinu pieteicēja apmaksāja 2003.gada 30.jūlijā ar maksājuma uzdevumiem Nr.102 un Nr.103.

Līdz ar to pieteicēja, ievērojot likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu, kas regulē PVN priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, faktūrā-rēķinā Nr.22 norādīto PVN summu iekļāvusi 2003.gada jūlija deklarācijā kā priekšnodokli.

Gan pieteicēja, gan arī pakalpojumu sniedzēja SIA „Vilis L" ir VID PVN maksātāju reģistrā reģistrētas apliekamās personas. Tāpat arī 2003.gada 25.jūlija faktūra-rēķins Nr.22 ir uzskatāms par nodokļa rēķinu likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta sestās daļas izpratnē un pieteicēja tajā norādīto summu (tajā skaitā PVN Ls 4746,60) pārskaitījusi SIA „Vilis L" norēķinu kontā. Turklāt saņemtie pakalpojumi tikuši izmantoti pieteicējas ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai – no SIA „Piedure" iegādāts nešķirots apaļkoks 2637 m^3, kas izmantots kokmateriālu realizācijas darījumiem.

[3.2] VID uzskatījis, ka pieteicēja nav ievērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumus un saskaņā ar minētā likuma 35.panta otro daļu papildus aprēķinājis budžetā

maksājamo PVN Ls 4746,60 un soda naudu Ls 4746,60. Šāds VID secinājums izrietējis no sekojošiem VID konstatētiem apstākļiem:

[3.2.1] 2003.gada 25.jūlija KTPR KO-VII 029912, pēc kuras pieteicēja iegādājusies no SIA „Piedure" nešķirotu apaļkoku 2637 m^3, kā apaļkoku izcelsmes vietas ir norādīti īpašumi „Ezervēži" (ciršanas apliecinājums CAV 160290), „Olimpija" (ciršanas apliecinājums CAV 160885) un „Vecvidzemnieki" (ciršanas apliecinājums CAV 164860). Audita pārbaudes laikā šo īpašumu īpašnieki snieguši paskaidrojumus, ka attiecīgās cirsmas nav pārdevuši SIA „Piedure", bet gan realizējuši vietējā gaterī („Ezervēži" īpašnieks *S.G.*), pārdevuši citai personai („Olimpija" īpašniece *F.K.*), izcirtuši paši savām vajadzībām („Vecvidzemnieki" īpašnieks *J.D.*).

[3.2.2] SIA „Piedure" vienīgais dibinātājs *G.S.* sniedzis paskaidrojumu, ka pieteicējai pārdoto nešķiroto apaļkoku 2637 m^3 iegādājies no citas personas – SIA „Ralfs DB". Savukārt SIA „Ralfs DB" vienīgais dibinātājs *A.S.* sniedzis paskaidrojumu, ka šo nešķiroto apaļkoku 2637 m^3 ir iegādājies no citas personas – SIA „Bronko".

SIA „Piedure" direktors *G.S.* paskaidrojis, ka, iegādājoties apaļkoku no SIA „Ralfs DB", ir pārbaudījis tā daudzumu dokumentos uzrādītajai kubatūrai, ka arī no SIA „Ralfs DB" direktora *A.S.* saņēmis dokumentus, kas apstiprina apaļkoku izcelsmi, proti, 2003.gada 11.aprīļa pārdevuma līguma (starp SIA „Bronko" un ZS „Vecvidzemnieki" īpašnieku *J.D.*), ciršanas apliecinājuma CAV 164860 kopijas, 2003.gada 11.aprīļa pārdevuma līguma (starp SIA „Bronko" un ZS „Ezervēži" īpašnieku *S.G.*), ciršanas apliecinājuma CAV 160290 kopijas, kā arī 2003.gada 11.aprīļa pārdevuma līguma (starp SIA „Bronko" un ZS „Olimpija" īpašnieci *F.K.*) un ciršanas apliecinājuma CAV 160885 kopijas.

[3.2.3] SIA „Bronko" vienīgā dibinātāja *Z.G.* ir sniegusi paskaidrojumu, ka noliedz darījumus ar SIA „Ralfs DB" un fiziskām personām.

Minētie apstākļi, pamatojoties uz kuriem VID ir izdarījis secinājumu, ka pieteicējai nav tiesību atskaitīt priekšnodokli, kas izriet no darījuma ar SIA „Vilis L", nevar būt par pamatu pieteicējas likumīgo tiesību ierobežošanai.

[3.3] No lietas materiāliem izriet, ka lietā nepastāv strīds par to, ka SIA „Vilis L" sniegto pakalpojumu rezultātā pieteicēja iegādājusies nešķirotu apaļkoku no SIA „Piedure" un realizējusi to tālāk citām personām. Turklāt strīds nav pat par apaļkoka esamību, bet gan par apaļkoku izcelsmi.

Uzzinot par iegādāto apaļkoku iespējami nepatieso izcelsmi, pieteicēja, neskatoties uz to, ka kokmateriāli jau uz to brīdi bijuši realizēti citām personām, ar 2003.gada 25.septembra iesniegumu vērsās VID Zemgales reģionālās iestādes Jēkabpils nodaļā, lai noskaidrotu, kā pieteicējai šādā situācijā rīkoties. No VID Zemgales reģionālās iestādes Jēkabpils nodaļas 2003.gada 8.oktobra vēstules Nr. 16.02/3-19591 izriet, ka par pavadzīmes noformēšanu un tajā sniegtās informācijas patiesumu atbildīgs ir SIA „Piedure" vadītājs.

Pieteicēja ar attiecīgu iesniegumu vērsusies arī pie SIA „Piedure". No SIA „Piedure" direktora *G.S.* 2003.gada 30.septembra vēstules izriet visi tie apstākļi, kas norādīti *G.S.* paskaidrojumā VID Finanšu policijas pārvaldei.

Līdz ar to, vadoties no Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī – APL) 10.pantā ietvertā tiesiskās paļāvības principa, pieteicējai bija tiesības paļauties uz minēto VID skaidrojumu. Turklāt pieteicēja iesniegumu un VID Zemgales reģionālās iestādes Jēkabpils nodaļas atbildi var uzskatīt arī par uzziņu APL 98. – 101.panta izpratnē, un tādējādi VID nedrīkstēja pieteicējai radīt nelabvēlīgākas sekas nekā iepriekš norādīja savā vēstulē.

Papildus minētajam pieteicēja norāda, ka lēmuma par audita rezultātiem apstrīdēšanas laikā, pieteicēja vērsusies pie SIA „Vilis L" un SIA „Piedure" amatpersonām, kas 2003.gada jūlijā slēdza ar pieteicēju attiecīgos darījumus. No *I.D.* un *G.S.* paskaidrojumiem apstiprināts tiek tas, ka darījumi ir notikuši un iegrāmatoti, bet PVN no darījuma ar SIA „Vilis L" ir deklarēts un iemaksāts budžetā likumā noteiktā kārtībā. Šos apstākļus VID nav izvērtējis.

[4] 2005.gada 25.maijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts VID (turpmāk arī – atbildētāja) rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka pieteicējas pieteikums uzskatāms par nepamatotu un noraidāmu.

Rakstveida paskaidrojumi pamatoti ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Atbildētājs paskaidroja, ka VID Finanšu policijas pārvaldes 2003.gada 21.oktobra vēstulē Nr.14.7-18/26877 sakarā ar radušos nepieciešamību un konstatēto iespējamo dokumentu viltošanu ticis izteikts lūgums veikt PVN auditu par pieteicēja un SIA „Vilis L" darījumu, kas saistīti ar īpašumiem „Vecvidzemnieki", „Olimpija" un „Ezervēži", kā arī veikt pārbaudi par pieteicēja apaļkoku iegādi un realizāciju 2003.gada jūlijā, augustā un septembrī.

Tātad VID Zemgales reģionālā iestāde, pamatojoties uz VID Finanšu policijas pārvaldes 2003.gada 21.oktobra pieprasījumu Nr.14.7-18/26877, veikusi pieteicēja pārbaudi. Audita pārbaudes ietvaros tika konstatēts, ka 2003.gada 25.jūlijā pieteicējs noslēdzis līgumu ar SIA „Vilis L" par starpniecības pakalpojumiem apaļkoku krautuvē iepirkšanā un parakstījis darbu pieņemšanas-nodošanas aktu, kurā norādīti piesaistītā klienta dati – ciršanas apliecinājumi CAV Nr.164860, Nr.160290 un Nr.160885 – apaļkoki 2637 m^3 pie krautuvēm īpašumi – „Olimpija", „Ezervēži" un „Vecvidzemnieki".

Pieteicējs 2003.gada jūlija PVN deklarācijā iekļāvis un kā priekšnodokli atskaitījis Ls 4746,6 saskaņā ar SIA „Vilis L" 2003.gada 25.jūlija faktūrrēķinu Nr.22 par starpniecības pakalpojumiem, iegādājoties apaļkokus pie krautuvēm no SIA „Piedure" saskaņā ar 2003.gada 25.jūlija KTPR KO-VII Nr.029912 (ciršanas apliecinājums CAV Nr.164860, Nr. 160290 un Nr.160885).

[4.2] Atbildētājs norādīja, ka VID audita pārbaudē konstatēts, ka pieteicējs nepamatoti atskaitījis priekšnodokli Ls 4746,60 apmērā, tādējādi

neievērojot likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" *(pārbaudāmajā periodā spēkā esošajā redakcijā)* 10.panta pirmās daļas 1.punktu, kas noteic, ka tikai VID reģistrētai apliekamai personai ir tiesības nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no budžetā maksājamās summas atskaitīt no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, kā arī tādu ārvalstīs veiktu darījumu nodrošināšanai, kuri būtu apliekami ar nodokli, ja tie tiktu veikti iekšzemē. Minētos atskaitījumus drīkst veikt pēc nodokļa rēķinā norādītās nodokļa summas samaksas vai – preču piegādes darījumos – pēc nodokļa rēķina un preču saņemšanas.

Par šāda apgalvojuma pamatotību liecinot pārbaudē konstatētie fakti un gūtie pierādījumi, proti, konkrēto cirsmu īpašnieku paskaidrojumi un fakts, ka lietā iesaistīto/minēto personu (pieteicēja, SIA „Piedure", SIA „Ralfs DB" un SIA „Bronko") rīcībā nav Zemesgrāmatu aktu un Meža apsaimniekošanas projektu.

Tāpat arī atbildētājs norāda, ka 2003.gada 8.oktobrī VID Finanšu policijas pārvaldē *J.D.* paskaidrojis, ka cirsmu „Vecvidzemnieki" izcirtis daļēji savām vajadzībām, cirsmu un kokmateriālus nevienam nav pārdevis un ciršanas apliecinājumu nevienam nav devis. 2003.gada 21.oktobrī VID Finanšu policijas pārvaldē *F.K.* paskaidrojusi, ka 2003.gada 21.martā cirsmu „Olimpija" saskaņā ar kokmateriālu transporta pavadzīmi-rēķinu sērija KN-V1I Nr.754090 pārdevusi SIA „Vaskarnieki". Savukārt 2003.gada 21.oktobrī VID Finanšu policijas pārvaldē *S.G.* paskaidrojis, ka cirsmu „Ezervēži" izstrādājis daļēji un daļu kokmateriālu realizējis vietējā gaterī, un CAV nevienam neesot devis. Tāpat lietas izskatīšanas laikā bez ievērības neticis atstāts VID Finanšu policijas pārvaldei SIA „Piedure" vienīgā dibinātāja *G.S.* sniegtais paskaidrojums, ka kokmateriālus iegādājies no SIA „Ralfs DB" un SIA „Ralfs DB" vienīgā dibinātāja *A.S.* paskaidrotais, ka kokmateriālus iegādājies no SIA „Bronko", kā arī SIA „Bronko" vienīgās dibinātājas *Z.G.* VID Finanšu policijā sniegtais paskaidrojums, no kura izriet, ka noliegti tiek jebkādi darījumi ar SIA „Ralfs DB" un fiziskām personām *J.D.*, *F.K.* un *S.G.* par cirsmu iepirkšanu.

Ievērojot minēto, VID Zemgales reģionālā iestāde pamatoti uzskatījusi, ka pieteicējs nav ievērojis likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumus un tam nebija tiesību 2003.gada jūlija PVN deklarācijā kā priekšnodokli atskaitīt Ls 4746,6 saskaņā ar SIA „Vilis L" 2003.gada 25.jūlija faktūrrēķinu Nr.22.

Turklāt 2003.gada 25.jūlijā pieteicējs un SIA „Vilis L" darbu pieņemšanas-nodošanas aktā nav konkrēti norādīti SIA „Vilis L" veiktie darbi starpniecības pakalpojumu sniegšanā. Minētais tikai pastiprinot to, ka pieteicējs nav ievērojis visus priekšnosacījumus un noteikumus likumīgai priekšnodokļa atskaitīšanai.

Līdz ar to par nepamatotu atbildētājs uzskatīja pieteikumā norādīto, ka SIA „Vilis L" ir sniedzis attiecīgos starpniecības pakalpojumus un visi tie

apstākļi, kurus konstatējis VID, nevar būt par pamatu pieteicēja likumīgo tiesību ierobežošanai.

[4.3] Atbildētājs paskaidroja, ka no likuma ,,Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta un minētā likuma 1.panta 9.punkta normām izriet, ka preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas gadījumā personai ir tiesības uz priekšnodokļa atskaitījumu.

Vairākos spriedumos Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ir norādījis, ka ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu likumdevējs PVN maksātājiem ir piešķīris zināmas priekšrocības, tas ir, devis tiesības atskaitīt priekšnodokli, ja pastāv visi šajā tiesību normā paredzētie priekšnoteikumi un minētā iemesla dēļ pirms šīs tiesības izmantošanas nodokļu maksātājam ir pienākums pārliecināties, vai darījuma partneris ir ne tikai PVN maksātājs, bet arī to, vai pastāv citi priekšnoteikumi priekšnodokļa atskaitīšanai. Tāpat arī Senāta Administratīvo lietu departaments lietā Nr.SKA-83 norādījis, ka nodokļu maksātājam nodoklis ir jāmaksā, kā arī jāuzņemas atbildība, ja priekšnodoklis atskaitīts nepamatoti.

Atbildētājs uzskatīja, ka VID rīcībā esošie pierādījumi ir pietiekami un tie pierāda pieteicēja izdarīto pārkāpumu nepamatotā priekšnodokļa atskaitīšanā.

Savukārt attiecībā uz pieteicēja rīcībā esošo SIA „Piedure" amatpersonas paskaidrojumu atbildētājs norādīja, ka tas kopumā ar pārējiem lietas materiāliem un lietā esošajiem paskaidrojumiem vērtējams kritiski.

[4.4] Tāpat arī atbildētājs paskaidroja, ka nepiekrīt pieteicēja viedoklim, ka VID Zemgales reģionālās iestādes Jēkabpils nodaļas 2003.gada 8.oktobra atbilde uz iesniegumu Nr.16.02/3-19591 ir uzziņa, paskaidrojot, ka atbilstoši APL, kas spēkā stājās 2004.gada 1.februārī, iesniegumam par uzziņu jāatbilst noteiktiem nosacījumiem un tajā jāietver minētā likuma 98.panta trešajā daļā noteiktā informācija, tai skaitā paskaidrojums, kādēļ šāda uzziņa nepieciešama.

No pieteikumam pievienotajiem dokumentiem secināms, ka konkrētajā iesniegumā pieteicējs VID sniedzis informāciju par veikto darījumu 2003.gada 25.jūlijā ar SIA „Piedure", kā arī par koksnes izcelsmi un lūdzis VID sniegt skaidrojumu par turpmāko rīcību, jo koksne jau esot realizēta.

Uz pieteicēja iesniegumu VID sniedzis atbildi, norādot, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2001.gada 12.jūnija noteikumiem Nr.252 ,,Kokmateriālu transporta pavadzīmes-rēķina lietošanas un noformēšanas kārtība" atbildīgs ir SIA ,,Piedure" vadītājs.

Papildus minētajam atbildētājs vērš uzmanību uz to, ka konkrētajā iesniegumā pieteicējs norādījis, ka ir veicis darījumu ar SIA ,,Piedure", taču priekšnodokli Ls 4746,6 apmērā pieteicējs atskaitījis saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu pēc SIA „Vilis L" 2003.gada 25.jūlijā izrakstītā faktūrrēķina Nr.22. Tāpat arī atbildētājs norāda, ka konstatētās kļūdas PPR noformēšanā nav tikušas novērstas, proti, tajās netika izdarīti labojumi, kaut gan likums to atļaujot darīt.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs uzskatīja, ka VID Zemgales reģionālās iestādes Jēkabpils nodaļas 2003.gada 8.oktobra atbildi nevar uzskatīt par uzziņu APL. Turklāt tā nevar būt par pamatu pieteicēja argumentam, ka atbildētajam minētā atbilde bija jāņem vērā.

Tai pat laikā atbildētājs arī norādīja, ka minētais neizslēdz faktu, ka VID atbilde vispār netika ņemta vērā, tai konkrētajā gadījumā bija mazāk svarīga nozīme, jo strīds pastāv par pieteicēja tiesībām 2003.gada jūlija PVN deklarācijā kā priekšnodokli atskaitīt Ls 4746,6 saskaņā ar SIA „Vilis L" 2003.gada 25.jūlija faktūrrēķinu Nr.22.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 6.jūlija spriedumu SIA „Sēlijas koks" pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[5.1] Lietā nepastāv strīds par to, ka pieteicēja iegādājās nešķiroto apaļkoku no SIA „Piedure". Lietā pastāv strīds par tādu apaļkoku esamību, par kuriem veikta apmaksa SIA „Vilis L" sniegtajiem starpniecības pakalpojumiem.

[5.2] VID Finanšu policijas pārvaldes Zemgales reģionālā nodaļa noskaidroja saimniecības „Olimpija", „Ezervēži" un „Vecvidzemnieki" nav stājušās līgumattiecībās ar pieteicēju, SIA „Piedure", SIA „Bronko" vai citām iesaistītajām personām par apaļkoku pārdošanu. To, ka apaļkoki no minētām saimniecībām nav bijuši pieteicējas un SIA „Piedure" slēgtā darījuma priekšmets, liecina saimniecību „Olimpija", „Ezervēži" un „Vecvidzemnieki" īpašnieku paskaidrojumos minētie apstākļi.

[5.3] Tiesa piešķīra saimniecību „Olimpija", „Ezervēži" un „Vecvidzemnieki" īpašnieku *S.G.*, *F.K.* un *J.D.* paskaidrojumiem augstu ticamību, jo šie paskaidrojumi kā pierādījumi likumā noteiktā kārtā iegūti un pārbaudīti arī krimināllietas Nr.15830406304 ietvaros *(lietas 87. – 90. lapa)*.

[5.4] Faktu, ka pieteicēja nav iegādājusies apaļkokus no cirsmām „Ezervēži", „Olimpija" un „Vecvidzemnieki" nenoliedz arī pati pieteicēja *(lietas 55.lapa)*.

Tādējādi tiesai ir pamats secināt, ka konkrētais starpniecības pakalpojums par apaļkoku pie krautuvēm īpašumi „Olimpija", „Ezervēži" un „Vecvidzemnieki" iegādi nav sniegts un 2003.gada 25.jūlijā faktūrā-rēķinā Nr.22 iekļauto PVN Ls 4746,60 pieteicējai nav bijis tiesību atskaitīt kā priekšnodokli.

[5.4] Tiesa atzina, ka atbilstoši likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 15.panta otrajai daļai VID bija tiesības uzlikt pienākumu SIA „Sēlijas koks" nomaksāt valsts budžetā PVN Ls 4746,60 un soda naudu Ls 4746,60 apmērā.

[5.5] Pieteicēja norādījusi, ka VID Zemgales reģionālās iestādes Jēkabpils nodaļas 2003.gada 8.oktobra atbilde uz iesniegumu Nr.16.02/3-19591 ir uzziņa APL 98.panta izpratnē un saistoša atbildētājam. Atbildētājam ir bijis pienākums ievērot APL 10.pantā iekļauto tiesiskās paļāvības principu un lēmums nedrīkstēja būt pieteicējai nelabvēlīgs, ja atbildīga par preču pavadzīmes saturu ir SIA „Piedure".

Tiesas ieskatā nav nozīmes faktam, vai 2003.gada 8.oktobra vēstule Nr.16.02/3-19591 ir uzziņa APL 98.panta izpratnē, jo pieteicēja atbildētājam ir uzdevusi jautājumu, kas skar SIA „Sēlijas koks" darījumu ar SIA „Piedure" par apaļkoku iegādi, bet atbildētāja lēmums pieņemts SIA „Sēlijas koks" un SIA „Vilis L" darījuma par starpniecības pakalpojumiem ietvaros.

[5.6] Nepamatots ir pieteicējas viedoklis, ka pārsūdzētais lēmums atceļams tādēļ, ka ar VID Finanšu policijas pārvaldes Zemgales reģionālās nodaļas 2005.gada 29.septembra lēmumu krimināllietā Nr.15830406304 izbeigts kriminālprocess sakarā ar to, ka *E.J.* darbībās nav noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 177.panta trešajā daļā, 275.panta otrajā daļā un 218.panta otrajā daļā, sastāva pazīmes.

Tas, ka krimināllietā nav savākti pierādījumi par noziedzīga nodarījuma esamību, nenozīmē, ka līdz ar to SIA „Sēlijas koks" 2003.gada jūlijā PVN deklarācijā uzrādītajā priekšnodoklī pamatoti ir iekļāvis Ls 4746,60.

Priekšnodokļa atskaitījumu tiesiskais pamats ir likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkts, savukārt apstākļus, uz kuru pamata ir jāizbeidz uzsākts kriminālprocess, nosaka Kriminālprocesa likuma normas. Lai ierobežotu personas tiesības izmantot priekšnodokļa atskatījumus, šīs personas darbībās nav jākonstatē noziedzīga nodarījuma sastāvs, bet ir jāpierāda, ka persona nav ievērojusi likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta prasības.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 6.jūlija spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kas pamatota ar šādiem apsvērumiem.

[6.1] Tiesa nav ievērojusi APL 103.panta trešās daļas 2.punktu. Tiesai atzīstot, ka pārsūdzētais VID ģenerāldirektora lēmums ir tiesisks un pamatots, bija jānorāda konkrēta likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" norma vai cita darījuma brīdī spēkā esoša tiesību norma, kuras prasības pieteicēja nebūtu ievērojusi, taču šādas atsauces spriedumā nav.

[6.2] Tiesa nepareizi noteikusi, par ko lietā ir strīds. Pieteicējas ieskatā, lietā ir strīds par to, vai pieteicējai bija tiesības atskaitīt kā priekšnodokli SIA „Vilis L" samaksāto PVN Ls 4746,6 par sniegtajiem starpniecības pakalpojumiem apaļkoku (krautuvēs) iepirkšanā. Lai apstrīdētu, ka SIA „Vilis L" nav pieteicējai sniedzis starpniecības pakalpojumu apaļkoku iepirkšanā, VID bija jāiesniedz attiecīgi pierādījumi, kas apstiprinātu, ka darījums nav noticis.

[6.3] SIA „Vilis L" amatpersonas nav noliegušas darījuma faktu. Šis darījums ir ietverts SIA „Vilis L" grāmatvedības reģistros un SIA „Vilis L" attiecīgā taksācijas perioda PVN deklarācijā, bet PVN no darījuma ar SIA „Vilis L" ir iemaksāts budžetā likumā noteiktajā kārtībā. Šo apstākli tiesas sēdē neapstrīdēja arī VID pārstāvis.

[6.4] Pieteicēja neapstrīd, ka no SIA „Piedure" iegādātajam apaļkokam ir norādīta nepatiesa izcelsme, tomēr, lai ievērotu APL 154.pantā noteikto, tiesai bija jāizvērtē visi apstākļi, kas saistīti ar šo darījumu.

[6.4.1] Tiesai bija jāizvērtē fakts, ka VID Finanšu pārvaldes 2005.gada 29.septembra lēmumā par krimināllietas izbeigšanu daļā krimināllietā Nr.15830406304 ir konstatēts, ka dokumentus, no kuriem izriet, ka apaļkoku izcelsme ir nepatiesa, ir izmantojusi SIA „Bronko" amatpersona *Z.G.* Piebilstams, ka pieteicējai ne ar SIA „Bronko", ne ar tās direktori *Z.G.* nav pastāvējušas nekādas tiesiskās attiecības. Tiesa nav vērtējusi to, ka 2003.gada 25.jūlijā, kad SIA „Vilis L" pieteicējai sniedza pakalpojumu un kad pieteicēja iegādājās apaļkoku no SIA „Piedure", arī šīs firmas nevarēja zināt, ka apaļkokam ir nepatiesa izcelsme.

[6.4.2] Tiesai bija jāņem vērā apstāklis, ka tiklīdz pieteicēja uzzināja, ka iegādātajam apaļkokam, iespējams, ir nepatiesa izcelsme, ar 2003.gada 25.septembra iesniegumu vērsās VID Zemgales reģionālās iestādes Jēkabpils nodaļā, lai noskaidrotu, kā pieteicējai turpmāk rīkoties. Kā izriet no VID Zemgales reģionālās iestādes Jēkabpils nodaļas 2003.gada 8.oktobra atbildes Nr.16.02/3-19591, par 2003.gada 25.jūlija pavadzīmēs KTPR KO-VII 029912 noformēšanu un tajā sniegtās informācijas patiesumu ir atbildīgs SIA „Piedure" vadītājs.

[6.4.3] Tiesai bija jāņem vērā apstāklis, ka visi paredzētie nodokļi no darījumiem ar SIA „Vilnis L" un SIA „Piedure" ir deklarēti un iemaksāti budžetā.

[7] 2006.gada 13.septembrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemti VID rakstveida paskaidrojumi, kuros atbildētājs, pamatojoties uz iepriekš sniegto rakstveida paskaidrojumos minēto argumentāciju, norādījis, ka apelācijas sūdzība uzskatāma par nematotu, jo tiesa, izskatot pieteikumu, ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izvērtējusi lietā esošos pierādījumus un pareizi piemērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu, kā arī APL tiesību normas, kas regulē pierādījumu novērtēšanu

[8] Izskatījusi pieteicējas apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2008.gada 3.janvāra spriedumu pieteikumu noraidīja, pievienojoties pirmās instances tiesas spriedumā ietvertajai argumentācijai.

Papildus tiesa norādīja, ka Administratīvā rajona tiesa pareizi noteikusi, par ko lietā ir strīds. Kā izriet no lietas materiāliem, lietā ir strīds par pieteicējas tiesībām 2003.gada deklarācijā kā priekšnodokli atskaitīt Ls 4746,6 saskaņā ar SIA „Vilis L" 2003.gada 25.jūlija faktūru-rēķinu Nr.22. Pirmās instances tiesa ir norādījusi, ka lietā pastāv strīds par tādu apaļkoku esamību, par kuriem veikta apmaksa SIA „Vilis L" sniegtajiem starpniecības pakalpojumiem. Tiesa vērtējusi minēto apaļkoku esamību, lai pārbaudītu, vai SIA „Vilis L" ir sniegusi starpniecības pakalpojumus tieši par lietā esošajos grāmatvedības dokumentos norādīto apaļkoku iegādi.

[9] Par Administratīvā apgabaltiesas 2008.gada 3.janvāra spriedumu pieteicēja iesniegusi kasācijas sūdzību, kurā lūgts spriedumu atcelt un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

Kasācijas sūdzība pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[9.1] Tiesa var piemērot APL 307.panta ceturtajā daļā noteikto, tikai ievērojot šā likuma 302.panta pirmo daļu. Tiesai vajadzēja atbildēt uz apelācijas sūdzības argumentiem, bet tas nav izdarīts. Ne pirmās instances tiesa, ne apgabaltiesa pretēji APL 154.panta trešajai daļai nav norādījušas, kādēļ dod priekšroku VID iesniegtajiem pierādījumiem iepretim pieteicējas iesniegtajiem pierādījumiem: VID Finanšu policijas pārvaldes lēmumu par lietas izbeigšanu, no kura izriet, ka dokumentus, no kuriem izriet, ka apaļkoku izcelsme ir nepatiesa, ir izmantojusi SIA „Bronko" amatpersona *Z.G.*; VID Zemgales reģionālās iestādes Jēkabpils nodaļas atbildes uz pieteicējas iesniegumu, no kura izriet, ka par pavadzīmes noformēšanu un tajā sniegtās informācijas patiesumu atbildīgs ir SIA „Piedure" vadītājs. Nav izvērtēts apstāklis, ka visi likumā paredzētie nodokļi no darījumiem ar SIA „Vilis L" un SIA „Piedure" ir nomaksāti budžetā.

[9.2] Ievērojot likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto, lai apstrīdētu, ka SIA „Vilis L" pieteicējai nav sniegusi starpniecības pakalpojumus apaļkoku iepirkšanā, VID bija jāiesniedz pierādījumi, kas apstiprina, ka darījums nav noticis. Par šādu pierādījumu tiesa uzskatīja apstākli, ka nešķirotam apaļkokam krautuvēs 2637 m^3 apjomā, kuru SIA „Vilis L" sniegto starpniecības pakalpojumu rezultātā pieteicēja iegādājās no SIA „Piedure", ir norādīta nepatiesa izcelsme. Pieteicēja vēlas norādīt, ka SIA „Vilis L" amatpersonas nav noliegušas darījuma faktu, bet gan apstiprinājušas, ka darījums ir noticis (starpniecības pakalpojums ir sniegts). Turklāt lietā nepastāv strīds, ka SIA „Vilis L" sniegto pakalpojumu rezultātā pieteicēja iegādājās nešķirotu apaļkoku no SIA „Piedure" un realizēja to tālāk citām personām. Strīds nepastāv arī par paša apaļkoka esamību, bet gan par iegādātā apaļkoka izcelsmi. Nenoskaidrojot minētos apstākļus, tiesa ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 103.panta trešās daļas 2.punktu.

[10] Ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk arī – Senāta Administratīvo lietu departaments) 2008.gada 19.jūnija spriedumu nolemts atcelt Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 3.janvāra spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[10.1] Senāta Administratīvo lietu departaments secināja, ka apelācijas instance, atzīstot, ka darījums starp pieteicēju un SIA „Vilis L" nav noticis, ir nepareizi piemērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu.

Minētā norma paredz, ka Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētai ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai ir tiesības nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par pakalpojumiem savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai. Tiesu praksē konsekventi tiek atzīts, ka atbilstoši likuma jēgai, skatot šo normu kopsakarā ar citām likuma normām,

priekšnodokli var atskaitīt tikai par atbilstoši nodokļa rēķinam faktiski notikušu darījumu, kas atbilst visām minētajā normā norādītajām pazīmēm (*sk., piemēram, Senāta 2008.gada 21.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-41/2008 8.punktu, 2007.gada 28.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-70/2007 7.punktu, 2006.gada 17.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-14/2006 12.punktu; 2005.gada 25.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-303/2005 10.punktu; 2004.gada 7.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-114/2004 9.punktu*).

Atbilstoši šai tiesību normai personai var ierobežot tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu, citastarp, ja tiek iegūti pierādījumi, ka darījums starp personu, kas prasa atmaksāt priekšnodokli, un tās darījuma dalībnieku, kas izrakstījis nodokļu rēķinu, nav noticis.

[10.2] Senāta Administratīvo lietu departaments, izvērtējot lietas materiālus, secināja, ka kasācijas sūdzības iesniedzēja pamatoti vērš tiesas uzmanību uz to, ka tās darījuma partneres SIA „Vilis L" amatpersonas nav noliegušas darījuma faktu, bet gan apstiprinājušas, ka darījums ir noticis. Turklāt lietā nepastāv strīds, ka SIA „Vilis L" sniegto pakalpojumu rezultātā pieteicēja iegādājās nešķirotu apaļkoku no SIA „Piedure" un realizēja to tālāk citām personām.

No pārsūdzētā VID ģenerāldirektora lēmuma redzams, ka, SIA „Piedure", no kuras pieteicēja iegādājās apaļkokus, amatpersona *G.S.* sniedzis paskaidrojumu VID, ka nešķirotos apaļkokus krautuvē saskaņā ar ciršanas apliecinājumu Nr.164860 parādīja SIA „Ralfs DB" direktors. Apaļkoku daudzums ir atbildis ciršanas apliecinājumā Nr.164860 norādītajam. *G.S.* apaļkokus parādījis pieteicējas amatpersonai un tā izteikusi vēlēšanos kokus pirkt. SIA „Ralfs DB" direktors par šo darījumu izsniedza pārdevuma līgumu starp SIA „Bronko" un saimniecību „Vecvidzemnieki". Tāpat SIA „Ralfs DB" direktors izsniedza pārdevuma līgumu starp SIA „Bronko" un saimniecību „Ezervēži" un ciršanas apliecinājumu Nr.160920 1. un 3.eksemplāra kopiju, tāpat arī pārdevuma līgumu starp SIA „Bronko" un saimniecību „Olimpija" un ciršanas apliecinājuma Nr.160885 1. un 3.eksemplāra kopiju (*lietas 23.lapa*).

[10.3] VID gadījumā, ja ir ziņas par tādu darījumu faktisku neiespējamību, kuri ir vērsti uz kāda priekšnodokļa atskaitīšanai būtiska darījuma nodrošināšanu, ir jāpārbauda katrs no darījumu ķēdes posmiem, un secinājumus par nodrošināmā darījuma faktisku neesamību var izdarīt tikai tiktāl, ciktāl ziņas par citu darījumu to patiešām izslēdz. No darījuma faktiskas neesamības jānošķir gadījumi, kad persona pakalpojumus patiešām saņēmusi no konkrētā darījuma partnera, bez mērķa ļaunprātīgi izmantot pievienotās vērtības nodokļa sistēmu finansiālu priekšrocību gūšanai, pat ja attiecīgais darījumu partneris pakalpojumu izpildi nodrošinājis prettiesiski (*sal. 2008.gada 21.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-41/2008 9.punktu)*.

Senāta Administratīvo lietu departaments uzskatīja, ka VID un tiesas noskaidrotie apstākļi, ka cirsmu īpašnieki noliedz cirsmu pārdošanu, šajā lietā automātiski neizslēdz darījuma esamību starp pieteicēju un SIA „Vilis L". Tas, ka cirsmu īpašnieki noliedz faktu, ka būtu savas cirsmas kādam pārdevuši, ļauj apšaubīt SIA „Bronko" darījumus ar cirsmu īpašniekiem un, iespējams, arī SIA

„Bronko" darījumus ar SIA „Ralfs DB". Apstāklis, ka nav notikuši darījumi starp darījuma ķēdes citiem dalībniekiem, neļauj automātiski un pašsaprotami secināt to, ka pieteicēja nav saņēmusi starpniecības pakalpojumus no SIA „Vilis L", bet ir vērtējams kopsakarā ar citiem pierādījumiem, lai noskaidrotu, vai faktiski notika vai nenotika apaļkoku iepirkšana un tātad ar to saistītā starpniecības pakalpojumu sniegšana. Tai skaitā, lietā ir vērtējami apstākļi, kas var liecināt, ka pieteicēja apaļkokus no SIA „Piedure" iegādājusies, pirms tam tos apskatot un saņemot informāciju, ka iegādājamie apaļkoki atbilst ciršanas apliecinājumiem Nr.164860, Nr.160920 un Nr.160885, t.i., tiem ciršanas apliecinājumiem, kurus līgumā ar pieteicēju ir norādījusi SIA „Vilis L". Tāpat vērtējami apstākļi par to, vai SIA „Piedure" amatpersona sniedza ziņas, ka saņēmusi pārdevuma līgumus no SIA „Bronko" par apaļkoku iegādi atbilstoši iepriekš minētajiem ciršanas apliecinājumiem, turklāt jāvērtē apstāklis, ka SIA „Piedure" amatpersona ir apstiprinājusi darījumu ar pieteicēju.

[11] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis *A.K.* apelācijas sūdzību un pieteikumu uzturēja. Lūdza tos apmierināt, pamatojoties uz apelācijas sūdzībā un pieteikumā norādīto motīvu pamata.

Atbildētāja pārstāvis *J.Z.* apelācijas sūdzību un pieteikumu neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos norādīto argumentu pamata. Lūdza apelācijas sūdzību un pieteikumu noraidīt.

Motīvu daļa

[12] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka SIA „Sēlijas koks" apelācijas sūdzība ir pamatota un pieteikums ir apmierināms.

[13] Ar VID ģenerāldirektora 2005.gada 23.marta lēmumu Nr.19/7867 atstāts negrozīts VID Zemgales reģionālās iestādes direktora 2005.gada 29.novembra lēmums Nr.01-10.02/248 (ar 2005.gada 21.februāra lēmumu Nr.01-10.02/49 par labojumiem) daļā par papildu aprēķināto PVN Ls 4746,60 un soda naudu Ls 4746,60 apmērā.

Lēmumā norādīts, ka pieteicējs pārkāpis likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu un noteikts pienākums SIA „Sēlijas koks" budžetā nomaksāt papildu aprēķināto PVN Ls 4746,6 un soda naudu Ls 4746,6 apmērā. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem secinājumiem.

[13.1] 2003.gada 25.jūlija KTPR KO-VII 029912, pēc kuras pieteicēja iegādājusies no SIA „Piedure" nešķirotu apaļkoku 2637 m^3, kā apaļkoku izcelsmes vietas ir norādīti īpašumi „Ezervēži" (ciršanas apliecinājums CAV 160290), „Olimpija" (ciršanas apliecinājums CAV 160885) un „Vecvidzemnieki" (ciršanas apliecinājums CAV 164860). Audita pārbaudes laikā šo īpašumu īpašnieki snieguši paskaidrojumus, ka attiecīgās cirsmas nav pārdevuši SIA „Piedure", bet gan realizējuši vietējā gaterī („Ezervēži"

īpašnieks *S.G.*), pārdevuši citai personai („Olimpija" īpašniece *F.K.*), izcirtuši paši savām vajadzībām („Vecvidzemnieki" īpašnieks *J.D.*).

[13.2] SIA „Piedure" vienīgais dibinātājs *G.S.* sniedzis paskaidrojumu, ka pieteicējai pārdoto nešķiroto apaļkoku 2637 m^3 iegādājies no citas personas – SIA „Ralfs DB". Savukārt SIA „Ralfs DB" vienīgais dibinātājs *A.S.* sniedzis paskaidrojumu, ka šo nešķiroto apaļkoku 2637 m^3 ir iegādājies no citas personas – SIA „Bronko".

SIA „Piedure" direktors *G.S.* paskaidrojis, ka, iegādājoties apaļkoku no SIA „Ralfs DB", ir pārbaudījis tā daudzumu dokumentos uzrādītajai kubatūrai, ka arī no SIA „Ralfs DB" direktora *A.S.* saņēmis dokumentus, kas apstiprina apaļkoku izcelsmi, proti, 2003.gada 11.aprīļa pārdevuma līguma (starp SIA „Bronko" un ZS „Vecvidzemnieki" īpašnieku *J.D.*), ciršanas apliecinājuma CAV 164860 kopijas, 2003.gada 11.aprīļa pārdevuma līguma (starp SIA „Bronko" un ZS „Ezervēži" īpašnieku *S.G.*), ciršanas apliecinājuma CAV 160290 kopijas, kā arī 2003.gada 11.aprīļa pārdevuma līguma (starp SIA „Bronko" un ZS „Olimpija" īpašnieci *F.K.*) un ciršanas apliecinājuma CAV 160885 kopijas.

[13.3] SIA „Bronko" vienīgā dibinātāja *Z.G.* ir sniegusi paskaidrojumu, ka noliedz darījumus ar SIA „Ralfs DB" un fiziskām personām.

[14] Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka tikai Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētai apliekamai personai ir tiesības nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, kā arī tādu ārvalstīs veiktu darījumu nodrošināšanai, kuri būtu apliekami ar nodokli, ja tie tiktu veikti iekšzemē. Minētos atskaitījumus drīkst veikt pēc nodokļa rēķinā norādītās nodokļa summas samaksas vai — preču piegādes darījumos — pēc nodokļa rēķina un preču saņemšanas.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (*sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta 2005.gada 16.decembra sprieduma lietā Nr. SKA-472 10.punktu*) ir atzinis, ka priekšnodokli no budžetā maksājamās summas apliekamā persona var atskaitīt, pastāvot šādiem priekšnoteikumiem: 1) persona ir reģistrēta VID kā ar PVN apliekamā persona; 2) tā samaksājusi nodokļa rēķinu par pakalpojumu vai saņēmusi preci un atbilstošu nodokļa rēķinu; 3) prece vai pakalpojums saņemts no citas ar PVN apliekamās personas, kas atbilstošā kārtībā reģistrēta VID; 4) saņemtā prece vai pakalpojums tiek izmantots savu ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai, tas ir, tiek radīta jauna ar PVN apliekamā prece vai pakalpojums.

Savukārt likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 1.panta 9.punkts noteic, ka priekšnodoklis ir PVN summa, kas norādīta ar PVN apliekamajai personai izrakstītajā PVN rēķinā par iegādātajām precēm vai saņemtajiem pakalpojumiem tās saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

[15] Administratīvā apgabaltiesa konstatē turpmāk minētos lietas faktiskos apstākļus.

[15.1] 2003.gada 25.jūlijā pieteicēja noslēgusi līgumu par starpniecības pakalpojumu sniegšanu ar SIA „Vilis L", ar kuru SIA „Vilis L" apņēmās sniegt pieteicējai starpniecības pakalpojumus apaļkoku krautuvē iepirkšanā, atrodot pārdevējus, veicot tirgus izpēti, vienojoties ar pārdevējiem par pirkuma noteikumiem, sagatavojot pirkuma līguma noslēgšanai nepieciešamos dokumentus un sniedzot citus starpniecības pakalpojumus *(lietas 48.lapa)*.

[15.2] 2003.gada 25.jūlijā pieteicēja un SIA „Vilis L" parakstījuši darbu pieņemšanas – nodošanas aktu *(lietas 49.lapa)*. Darbu pieņemšanas – nodošanas akta 1.1.punktā norādīti piesaistītā klienta dati: „CAV 164860; 160290; 160885; Apaļkoki 2637m^3 pie krautuvēm īpašumi „Olimpija", „Ezervēži", „Vecvidzemnieki"."

[15.3] 2003.gada 25.jūlijā pieteicēja ir noslēgusi līgumu Nr.11 ar SIA „Piedure" par jauktu sugu apaļkoku pārdošanu pie cirsmām, ciršanas apliecinājumi: CAV - 164860 Nr.030003, CAV-160290 Nr.030051, CAV-160885 Nr.030146, apjoms – 2637 m^3, līguma summa Ls 26370,00 *(lietas 52.lapa)*.

[15.4] 2003.gada 25.jūlijā SIA „Vilis L" izrakstījusi pieteicējai faktūru – rēķinu Nr.22 *(lietas 50.lapa)* par starpniecības pakalpojumiem apaļkokiem pie krautuvēm, rēķina summa Ls 26370.00 un PVN Ls 4746,60.

[15.5] Pieteicēja saskaņā ar faktūru-rēķinu Nr.22 veikusi divus maksājumus, no tiem Ls 16116,60 samaksāti 2003.gada 30.jūlijā, bet Ls 15000,00 samaksāti 2003.gada 31.jūlijā *(lietas 51.lapa)*, no tiem PVN Ls 4746,60.

Norādītā PVN summa pieteicējas grāmatvedībā iegrāmatota 2003.gada jūlijā un atskaitīta kā priekšnodoklis.

[15.6] No VID Finanšu policijas pārvaldē sniegtā SIA „Piedure" dibinātāja *S.S.* 2003.gada 3.oktobra paskaidrojumiem izriet, ka kokmateriālus iegādājies no SIA „Ralfs DB" saskaņā ar KTPR sērija KO-VII Nr.125585

[15.7] No VID Finanšu policijas pārvaldē sniegtā SIA „Ralfs DB" dibinātāja *A.S.* 2003.gada 16.oktobra paskaidrojumiem izriet, ka kokmateriālus iegādājies no SIA „Bronko" saskaņā ar 2003.gada 23.jūlija līgumu Nr.28.

[15.8] No VID Finanšu policijas pārvaldē sniegtā SIA „Bronko" dibinātāja *Z.G.* 2003.gada 8.oktobra paskaidrojumiem izriet, ka *Z.G.* noliedz darījumus ar SIA „Ralfs DB" un fiziskām personām *J.D.*, *F.K.* un *S.G.* par cirsmu pirkšanu. *Z.G.* ir paskaidrojusi, ka viņai uzrādītajos 2003.gada 11.aprīļa pārdevuma līgumus par meža koksnes uz celma pirkšanu no fiziskām personām *J.D.*, *F.K.* un *S.G.* viņa kā SIA „Bronko" izpilddirektore nav slēgusi *(lietas 78.lapa)*.

[15.9] Ciršanas atļauja CAV 160290 izsniegta īpašumam „Ezervēži" un, kā VID Finanšu policijas pārvaldei 2003.gada 21.oktobrī paskaidrojis *S.G.*, cirsmu izstrādājis daļēji, saviem spēkiem un divas kravas nogādājis vietējā gaterī. Ciršanas atļauja nevienam nav dota un līgums par apaļkoku pārdošanu nav slēgts *(lietas 74.lapa)*.

[15.10] Ciršanas atļauja CAV 160885 izsniegta īpašumam „Olimpija" un, kā VID Finanšu policijas pārvaldei 2003.gada 21.oktobrī paskaidrojusi *F.K.*, cirsma saskaņā ar kokmateriālu transporta pavadzīmi – rēķinu sērija KN-VII Nr.754090 pārdota SIA „Vaskarnieki" *(lietas 80.lapa)*.

[15.11] Ciršanas atļauja CAV 164860 izsniegta īpašumam „Vecvidzemnieki" un, kā VID Finanšu policijas pārvaldei 2003.gada 24.septembrī paskaidrojis *J.D.*, cirsmu izstrādājis daļēji un saviem spēkiem, apm.100 m^3 izstrādāti savām vajadzībām. Ciršanas atļauja nevienam nav dota un līgums par apaļkoku pārdošanu nav slēgts. Neviena persona par cirsmu „Vecvidzemnieki" interesējusies neesot *(lietas 76.lapa)*.

[15.12] Faktu, ka pieteicēja nav iegādājusies apaļkokus no cirsmām „Ezervēži", „Olimpija" un „Vecvidzemnieki" nenoliedz arī pati pieteicēja *(lietas 55.lapa)*.

[16] Valsts ieņēmumu dienests ir atzinis, ka pieteicēja nepamatoti atskaitīja priekšnodokli par darījumu ar SIA „Vilis L" – starpniecības pakalpojumu sniegšana apaļkoku iepirkšanā. VID apšauba, ka ir notikusi pakalpojuma sniegšana, jo cirsmu īpašnieki noliedz cirsmu pārdošanu.

[17] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēja apaļkokus iegādājusies no SIA „Piedure", kura tos iepirkusi no SIA „Ralfs DB", kura, savukārt, slēgusi līgumu par apaļkoku iegādi no SIA „Bronko", kas slēgusi līgumus ar saimniecībām „Olimpija", „Ezervēži" un „Vecvidzemnieki".

[18] Kā atzinis Senāta Administratīvo lietu departaments šajā lietā, VID noskaidrotie apstākļi, ka cirsmu īpašnieki noliedz cirsmu pārdošanu, šajā lietā automātiski neizslēdz darījuma esamību starp pieteicēju un SIA „Vilis L". Tas, ka cirsmu īpašnieki noliedz faktu, ka būtu savas cirsmas kādam pārdevuši, ļauj apšaubīt SIA „Bronko" darījumus ar cirsmu īpašniekiem un, iespējams, arī SIA „Bronko" darījumus ar SIA „Ralfs DB". Apstāklis, ka nav notikuši darījumi starp darījuma ķēdes citiem dalībniekiem, neļauj automātiski un pašsaprotami secināt to, ka pieteicēja nav saņēmusi starpniecības pakalpojumus no SIA „Vilis L", bet ir vērtējams kopsakarā ar citiem pierādījumiem, lai noskaidrotu, vai faktiski notika vai nenotika apaļkoku iepirkšana un tātad ar to saistītā starpniecības pakalpojumu sniegšana.

[19] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka SIA „Piedure", no kuras pieteicēja iegādājās apaļkokus, amatpersona *G.S.* sniedzis 2003.gada 3.oktobrī paskaidrojumu VID Finanšu policijas pārvaldē, ka nešķirotos apaļkokus krautuvē saskaņā ar ciršanas apliecinājumu Nr.164860 parādīja SIA „Ralfs DB" direktors *A.S.* Pārbaudot krautuvē apaļkoku daudzumu, tika konstatēts, ka apaļkoku daudzums ir atbildis ciršanas apliecinājumā Nr.164860 norādītajai kubatūrai. 2005.gada 25.jūlijā *G.S.* apaļkokus parādījis pieteicējas amatpersonai *E.M.* un tā izteikusi vēlēšanos minētos apaļkokus pirkt. Vēl *G.S.* ir paskaidrojis, ka SIA „Ralfs DB" direktors *A.S.* par šo darījumu izsniedza 2003.gada 11.aprīļa

pārdevuma līgumu starp SIA „Bronko" un saimniecību „Vecvidzemnieki" un ciršanas apliecinājuma Nr.164860 1. un 3.eksemplāra kopijas. SIA „Ralfs DB" direktors izsniedza 2003.gada 11.aprīļa pārdevuma līgumu starp SIA „Bronko" un saimniecību „Ezervēži" un ciršanas apliecinājumu Nr.160920 1. un 3.eksemplāra kopiju, tāpat arī 2003.gada 11.aprīļa pārdevuma līgumu starp SIA „Bronko" un saimniecību „Olimpija" un ciršanas apliecinājuma Nr.160885 1. un 3.eksemplāra kopiju (*lietas 23.lapa*).

No lietas materiāliem izriet, ka SIA „Piedure" amatpersona *G.S.* ir izrakstījis 2003.gada 25.jūlijā KTPR KO-V1I 029912 par apaļkoku 2637 kubikmetru apjomā pārdošanu pieteicējai. Kā apaļkoku izcelsmes dokumenti tika uzrādīti augstāk minēto ciršanas apliecinājumu 1. un 3.eksemplāru kopijas, kā arī pārdevuma līgumu kopijas starp SIA „Bronko" un cirsmu īpašniekiem *(lietas 88.lapa)*. Lietā esošie *G.S.* paskaidrojumi apliecina, ka augstāk minētos apaļkokus SIA „Piedure" ar starpnieka SIA „Vilis L" palīdzību pārdeva pieteicējai, izrakstot KTPR KO-V1I 029912, klāt pievienojot ciršanas apliecinājuma kopijas 1. un 3.eksemplārus, kā arī koksnes izcelsmes dokumentu kopijas. Kokmateriālu krautuves *G.S.* personīgi parādījis SIA „Sēlijas koks" izpilddirektoram *E.M.* Uz kokmateriālu krautuvēm ir braukuši ar *E.M.* automašīnu. To, ka pieteicējas pārstāvim *E.M.* ir uzrādīti cirsmu izcelsmes apliecinājumu dokumenti, apstiprina arī pats *E.M.* Kriminālietas ietvaros nopratināts kā liecinieks *E.M.* liecināja, ka apaļkoku izcelsmes dokumentu kopijas ir saņēmis no *G.S.* Apaļkokus no krautuvēm ir izvedis 2003.gada augustā un tos tālāk realizējis citiem uzņēmumiem *(lietas 54, 61., 88., 89.lapa)*.

Izvērtējot konstatēto, apgabaltiesa secina, ka pieteicēja apaļkokus no SIA „Piedure" iegādājusies pēc to apskatīšanas un ciršanas apliecinājumu 1. un 3.eksemplāru kopiju, kā arī koksnes izcelsmes dokumentu kopiju, proti, 2003.gada 11.aprīļa pirkuma līgumu kopiju starp SIA „Bronko" un cirsmu īpašniekiem saņemšanas no SIA „Piedure" amatpersonas *G.S.*. Līdz ar to tiesa secina, ka SIA „Sēlijas koks" izpilddirektors *E.M.* bija pārliecinājies, ka iegādājamie apaļkoki atbilst ciršanas apliecinājumiem Nr.164860, Nr.160920, Nr.160920, proti, tiem ciršanas apliecinājumiem, kurus līgumā ar pieteicēju ir norādījusi SIA „Vilis L". Tāpat no lietas materiāliem apgabaltiesa nekonstatē, ka pieteicējai ar SIA „Bronko vai ar tās direktori *Z.G.* ir pastāvējušas kādas tiesiskās attiecības. No lietas materiāliem arī izriet, ka 2003.gada 25.jūlijā, kad SIA „Vilis L" pieteicējai sniedza pakalpojumu un kad pieteicēja iegādājās apaļkoku no SIA „Piedure", arī šīm firmām nebija zināms, ka apaļkokam ir nepatiesa izcelsme.

No iepriekš konstatētā izriet, ka pieteicēja ir iegādājusies apaļkokus no SIA „Piedure" un tos tālāk realizējusi citiem uzņēmumiem. SIA „Piedure" amatpersona ir apstiprinājusi darījumu ar pieteicēju. To, ka starpniecības pakalpojums ir sniegts apliecina SIA „Vilis L"', kā arī SIA „Piedure" amatpersona *G.S.* Arī Administratīvā apgabaltiesa nekonstatē, ka atbildētājs apšauba, ka apaļkokus no SIA „Piedure" pieteicēja ir iegādājusies ar SIA „Vilis

L" starpniecību. VID apšauba, ka ir notikusi pakalpojuma sniegšana, jo cirsmu īpašnieki noliedz cirsmu pārdošanu.

VID šajā lietā ir noskaidrojis apstākļus un ieguvis pierādījumus, ka cirsmu īpašnieki noliedz cirsmu pārdošanu, tādēļ lietā automātiski izslēdzis darījuma esamību starp pieteicēju un SIA „Vilis L". VID nav pārbaudījis, vērtējis un apšaubījis darījumu starp SIA „Piedure" un pieteicēju, kā arī starp SIA „Vilis L" un pieteicēju. Apgabaltiesas ieskatā, VID noskaidrotie apstākļi, ka cirsmu īpašnieki noliedz cirsmu pārdošanu, nevar radīt pieteicējai priekšnodokļa atskaitīšanas tiesību ierobežojumu, ja konstatējams darījums starp SIA „Piedure" un pieteicēju, kā arī darījums starp pieteicēju un SIA „Vilis L".

Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka 2004.gada 26.oktobrī ir ierosināta krimināllieta atbilstoši Krimināllikuma 177.panta trešajai daļai, 275.panta otrajai daļai un 218.panta otrajai daļai par SIA „Sēlijas koks" valdes locekles E.Jēkabsones izvairīšanos no nodokļu nomaksas, dokumentu viltošanu un mēģinājumu izkrāpt pievienotās vērtības nodokli Ls 4746,60 apmērā. Ar 2005.gada 29.septembra Lēmumu par kriminālllietas izbeigšanu daļā krimināllietā Nr.15830406304 krimināllietu daļā pret SIA „Sēlijas koks" valdes locekli *E.J.* izbeidza noziedzīga nodarījuma sastāva trūkuma dēļ. Lēmumā konstatēts, ka SIA „Bronko" direktora *Z.G.*, veicot darījumus par apaļkoku pārdošanu SIA „Ralfs DB krautuvēs pie īpašumiem „Olimpija", „Ezervēži", „Vecvidzemnieki" ir izmantojusi apaļkoku izcelsmes dokumentus, kuros norādīti nodokļu maksātāju fizisko personu dati nesaistīti ar konkrētiem darījumiem un ir vienīgā persona, kas būtu saucama pie kriminālatbildības *(lietas 90.lapa)*.

Tāpat tiesa ņem vērā, ka pieteicēja, uzzinot par iegādāto apaļkoku iespējami nepatieso izcelsmi, neskatoties uz to, ka kokmateriāli jau uz to brīdi bijuši realizēti citām personām, ar 2003.gada 25.septembra iesniegumu vērsās VID Zemgales reģionālās iestādes Jēkabpils nodaļā, lai noskaidrotu, kā pieteicējai šādā situācijā rīkoties. No VID Zemgales reģionālās iestādes Jēkabpils nodaļas 2003.gada 8.oktobra vēstules Nr. 16.02/3-19591 izriet, ka par pavadzīmes noformēšanu un tajā sniegtās informācijas patiesumu atbildīgs ir SIA „Piedure" vadītājs.

[20] No Eiropas Kopienu tiesas 2006.gada 12.janvāra sprieduma apvienotajās lietās C-354/03, C-355/03 un C-484/03 par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka katrs darījums darījumu ķēdē jāvērtē atsevišķi un agrāki vai vēlāki notikumi nevar mainīt shēmā iekļauta konkrētā darījuma raksturu *(sk.: Eiropas Kopienu tiesas 2006.gada 12.janvāra sprieduma apvienotajās lietās C-354/03, C-355/03 un C-484/03 par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tiesvedībās Optigen Ltd., Fulcrum Electronics Ltd. un Bond House Systems Ltd pret Commissioners of Customs & Excise 47.punktu)*.

Minētajā spriedumā ir norādīts, ka tādi darījumi, kas paši par sevi nav saistīti ar PVN izkrāpšanu, ir preču piegādes un saimnieciskā darbība Sestās

direktīvas izpratnē, ja tie atbilst objektīvajiem kritērijiem, uz kuriem ir balstīti šie jēdzieni, un ja nodokļu maksātājam nav bijis un nevarēja būt zināms par cita uzņēmēja, kas piedalās tajā pašā piegādes shēmā, veikto darījumu krāpniecisko raksturu *(sk.: minētā sprieduma 51.punktu)*. Nodokļa maksātāja tiesības atskaitīt kā priekšnodokli samaksāto PVN nevar ietekmēt tas, ka piegādes shēmā, kurā ietilpst minētā nodokļa maksātāja darījumi, ir ticis veikts cits darījums (pirms vai pēc nodokļa maksātāja veiktā darījuma), kas, nodokļa maksātājam par to neko nezinot, ir saistīts ar PVN izkrāpšanu *(sk.: minētā sprieduma 52.punktu)*.

[21] No Eiropas Kopienu tiesas 2006.gada 21.februāra sprieduma lietā C-255/02 par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka saskaņā ar Eiropas Kopienu tiesas pastāvīgo judikatūru lietas dalībnieki nevar balstīties uz Kopienu tiesību normām krāpnieciskā vai ļaunprātīgā nolūkā *(sk.: Eiropas Kopienu tiesas 2006.gada 21.februāra sprieduma lietā C-255/02 par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tiesvedībā Halifax plc, Leeds Permanent Development Services Ltd, County Wide Property Investments Ltd pret Commissioners of Customs & Excise 68.punktu)*. Kopienu tiesiskā regulējuma piemērošana nav paplašināma tiktāl, lai iekļautu uzņēmēju ļaunprātīgu rīcību, t.i. darījumus, kas netiek veikti parastu komercdarījumu ietvaros, bet gan tikai, lai ļaunprātīgi baudītu Kopienu tiesību sniegtās priekšrocības *(sk.: minētā sprieduma 69.punktu)*. Šis ļaunprātīgās rīcības aizlieguma princips ir piemērojams arī PVN jomā *(minētā sprieduma 70.punkts)*.

Eiropas Kopienu tiesa norāda, ka tiesības uz nodokļa atskaitīšanu saglabājas tikai tad, ja nepastāv krāpnieciska vai ļaunprātīga rīcība. Sestā direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka tā iestājas pret nodokļa maksātāja tiesībām atskaitīt priekšnodokli, ja darījumi, kas piešķir šādas tiesības, ir uzskatāmi par ļaunprātīgu rīcību. Lai konstatētu ļaunprātīgas rīcības pastāvēšanu, nepieciešams, pirmkārt, lai, par spīti attiecīgo Sestās direktīvas normu un šīs direktīvas transponēšanas valsts tiesību aktu nosacījumu formālai piemērošanai, attiecīgo darījumu rezultātā tiek iegūtas fiskālas priekšrocības, kuru piešķiršana būtu pretēja šīm normām. Otrkārt, no objektīvo elementu kopuma ir jāizriet, ka attiecīgo darījumu galvenais mērķis ir fiskālu priekšrocību iegūšana *(sk.: minētā sprieduma 84.-86.punktu)*.

[22] Tādēļ Senāta Administratīvo lietu departaments ir norādījis, ka ir jānoskaidro, vai konkrētajā gadījumā nav konstatējama pieteicējas ļaunprātīga rīcība, vai pastāv kādas pazīmes, kas liecinātu par to, ka pieteicēja apzināti bija iesaistīta krāpšanas shēmā, proti, ka tai bija ļaunprātīgs nolūks veikt priekšnodokļa izkrāpšanu *(Sk. Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada16.maija spriedumu lietā SKA-86)*.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, Administratīvā apgabaltiesa nekonstatē, ka pieteicējai iepriekš jau bija zināms vai varēja būt aizdomas, ka saimniecību „Olimpija", „Ezervēži" un „Vecvidzemnieki" īpašnieki nav stājušies līgumattiecībās ar SIA „Bronko un ka apaļkoku izcelsme ir neskaidra. Līdz ar to apgabaltiesa nekonstatē pieteicējas ļaunprātīgu rīcību, kā arī

pazīmes, kas liecinātu par to, ka pieteicēja apzināti bija iesaistīta krāpšanas shēmā. Tādēļ, lai ierobežotu tieši pieteicējas tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu, lietā bija pierādāms, ka SIA „Sēlijas koks" zināja vai ka tai bija jāzina par cita uzņēmēja krāpnieciskajām darbībām.

[23] VID ir norādījis, ka SIA „Vilis L" izsniegtajā rēķinā un aktā par darbu pieņemšanu - nodošanu nav konkrēti norādīti SIA „Vilis L" veiktie darbi starpniecības pakalpojumu sniegšanā.

Likuma "Par grāmatvedību" 2.pantā ir noteikts princips, ka grāmatvedībai jābūt pārskatāmai. Saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta sesto daļu par nodokļu rēķiniem izmantojami dokumenti, kuri noformēti Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un kuros ietverta šāda informācija:

1) preču nosūtītāja vai pakalpojumu sniedzēja nosaukums (..), juridiskā adrese (..), kā arī Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtais ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas reģistrācijas numurs;
2) preču vai pakalpojumu saņēmēja nosaukums (..), juridiskā adrese (..), kā arī ar Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtais ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas numurs;
3) preču nosaukums un daudzums vai pakalpojuma veids un apjoms;
4) preču cena un vērtība vai atlīdzība par sniegtajiem pakalpojumiem;
5) nodokļa likme un aprēķinātais nodoklis;
6) preču piegādes vai pakalpojuma sniegšanas datums.

Šajā daļā uzskaitītā informācija ir uzskatāma par nodokļa rēķina obligātajām prasībām.

Tādējādi secināms, ka tiesības izmantot priekšnodokļa atskaitījumu ir tikai tad, ja prece vai pakalpojums ir reāli saņemts no nodokļa rēķinā norādītās ar PVN apliekamās personas, lai to izmantotu nodokļa maksātāja saimnieciskajā darbībā, radot jaunu ar PVN apliekamu preci. Turklāt, nodokļa rēķinam jābūt noformētam Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un tajā jābūt ietvertai visai obligātajai informācijai.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka ir 2003.gada 25.jūlijā pieteicēja noslēgusi līgumu par starpniecības pakalpojumu sniegšanu ar SIA „Vilis L", ar kuru SIA „Vilis L" apņēmās sniegt pieteicējai „starpniecības pakalpojumus apaļkoku krautuvē iepirkšanā, atrodot pārdevējus, veicot tirgus izpēti, vienojoties ar pārdevējiem par pirkuma noteikumiem, sagatavojot pirkuma līguma noslēgšanai nepieciešamos dokumentus un sniedzot citus starpniecības pakalpojumus" *(lietas 48.lapa)*. Atbilstoši līguma 3.punktam starp pasūtītāju un starpnieku tiek parakstīts konkrētā darījuma par klienta piesaisti pieņemšanas-nodošanas akts, uz kā pamata starpnieks piestāda pieteicējai rēķinu. 2003.gada 25.jūlijā pieteicēja un SIA „Vilis L" parakstījuši darbu pieņemšanas – nodošanas aktu *(lietas 49.lapa)*. Darbu pieņemšanas – nodošanas akts sastādīts, pamatojoties uz 2003.gada 25.jūlijā noslēgto līgumu par starpniecības pakalpojumu sniegšanu, un 1.1.punktā norādīti piesaistītā klienta dati: „CAV 164860; 160290; 160885; Apaļkoki 2637m^3 pie krautuvēm īpašumi „Olimpija",

„Ezervēži", „Vecvidzemnieki". 2003.gada 25.jūlijā SIA „Vilis L" izrakstījusi pieteicējai faktūru – rēķinu Nr.22 *(lietas 50.lapa)* par starpniecības pakalpojumiem apaļkokiem pie krautuvēm, rēķina summa Ls 26370.00 un PVN Ls 4746,60. Pieteicēja saskaņā ar faktūru-rēķinu Nr.22 veikusi divus maksājumus, no tiem Ls 16116,60 samaksāti 2003.gada 30.jūlijā, bet Ls 15000,00 samaksāti 2003.gada 31.jūlijā *(lietas 51.lapa)*, no tiem PVN Ls 4746,60.

Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka Darbu pieņemšanas – nodošanas akts un faktūru – rēķinā Nr.22 ir saprotami uzrādīts sniegtā pakalpojuma veids, jo no pieteicējas grāmatvedībā esošajiem dokumentiem ir iespējams identificēt saņemto pakalpojumu, kā arī veikto darbu starpniecības pakalpojumu sniegšanā.

Apgabaltiesas ieskatā sastādītais Darbu pieņemšanas – nodošanas akts un uz tā pamata izrakstītie rēķini ir identificējami savā starpā un ir konstatējami veiktie darbi starpniecības pakalpojumu sniegšanā. Turklāt VID pārbaudē nav konstatējis, ka attiecīgais Darbu pieņemšanas – nodošanas akts vai attiecīgie rēķini būtu attiecināmi uz kādu citu darījumu.

[23] Tā kā pieteicējas rīcībā nav pierādīta krāpnieciska rīcība vai tas, ka pieteicēja zināja vai tai vajadzēja zināt par darījumu partneru krāpnieciskām darbībām un ir izpildīti likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā minētie priekšnoteikumi priekšnodokļa atskaitīšanai, tad nav pamata papildu nomaksai budžetā noteikt pievienotās vērtības nodokli Ls 4746,6 un soda naudu Ls 4746,6.

[24] Ņemot vērā iepriekš [13] – [23] secināto, Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka VID ģenerāldirektora vietas izpildītāja 2005.gada 23.marta lēmums Nr.19/7867 daļā, ar kuru papildu nomaksai budžetā noteikts pievienotās vērtības nodoklis Ls 4746,6 un soda nauda Ls 4746,6, ir nepamatots, tādēļ atceļams.

[25] Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa kļūdaini izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus saistībā ar aktuālo judikatūru, līdz ar to taisījusi lietā nepamatotu spriedumu.

[26] Ievērojot APL 126.panta pirmajā daļā noteikto, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējai viņas samaksāto valsts nodevu, un to, ka saskaņā ar minētā likuma 34.panta pirmo daļu atbildētājs tiesā konkrētajā lietā ir Latvijas Republika, apgabaltiesa atzīst, ka SIA „Sēlijas koks" piespriežama samaksātā valsts nodeva Ls 15.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

apmierināt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Sēlijas koks" pieteikumu.

Atcelt no tā pieņemšanas brīža Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora vietas izpildītāja 2005.gada 23.marta lēmumu Nr.19/7867 daļā, ar kuru papildu nomaksai budžetā noteikts pievienotās vērtības nodoklis Ls 4746,6 un soda nauda Ls 4746,6.

Uzlikt par pienākumu Latvijas Republikai atlīdzināt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Sēlijas koks" samaksāto valsts nodevu Ls 15 apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	S.Kanenberga
Tiesneši	*(paraksts)*	U.Mihailova
	(paraksts)	E.Puriņš

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese S.Kanenberga
Rīga, 2008.gada 11.decembrī